

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته: دهم انسانی

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران

نام درس: منطق

نام دبیر: آقای میرزازاده

تاریخ امتحان: ۱۳/۰۳/۱۳۹۷

ساعت امتحان: ۸ صبح/ عصر

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	ردیف										
۱	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین فرمایید.</p> <p>الف. داشتن منطق منحصرأً برای فلسفه به کار می رود.</p> <p>ب. در دلالت مطابقی بخشی از معنای لفظ، مورد نظر است.</p> <p>ج. در هنگام طبقه بندی مفاهیم، وجوه افتراق (تفاوت) آن ها را <u>هم</u> با مفاهیم غیر مشابه مشخص می کنیم.</p> <p>د. ما در تعاریف همواره از مفاهیم کلی استفاده می کنیم.</p> <p>ه. منظور از تمثیل در ادبیات همان تشبیه است.</p> <p>و. در رابطه ی تساوی، مصادیق دو مفهوم بر هم منطبق هستند.</p> <p>ز. تعریف کتاب به غذای روح واضح نیست.</p> <p>ح. کتاب من تصور جزئی است.</p>		۲										
۲	<p>جاهای خالی را با عبارات مناسب تکمیل فرمایید.</p> <p>الف. در تداخل هنگامی که قضیه ی جزئی کاذب باشد، قضیه ی کلی آن حتماً است.</p> <p>ب. نه هیچ کدام و شاید هر دو، حاکی از شرطی است.</p> <p>ج. در اصطلاح عامیانه به مغالطه ی تله گذاری می گویند.</p> <p>د. رابطه ی تعریف با مصادیق آن باید از نوع رابطه ی باشد. (نسب اربعه)</p> <p>ن. تعریف یک چیز با استفاده از خودش را تعریف می گویند.</p> <p>و. وقتی قواعد عکس مستوی به درستی رعایت نشود، دچار می شویم.</p> <p>ه. از شایع ترین انواع خطاهای ذهنی مغالطه ی است.</p>	۱/۷۵											
۳	<p>عبارات سمت راست را به عبارات سمت چپ مرتبط فرمایید.</p> <table border="0"> <tr> <td>الف. کلی و جزئی</td> <td>کیفیت</td> </tr> <tr> <td>ب. موجب و سالبه</td> <td>کمیت</td> </tr> <tr> <td>ج. دامنه ی مصادیق موضوع</td> <td>شخصیه</td> </tr> <tr> <td>د. موضوع جزئی</td> <td>سور</td> </tr> <tr> <td></td> <td>محصوره</td> </tr> </table>	الف. کلی و جزئی	کیفیت	ب. موجب و سالبه	کمیت	ج. دامنه ی مصادیق موضوع	شخصیه	د. موضوع جزئی	سور		محصوره	۱	
الف. کلی و جزئی	کیفیت												
ب. موجب و سالبه	کمیت												
ج. دامنه ی مصادیق موضوع	شخصیه												
د. موضوع جزئی	سور												
	محصوره												

هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست، انگاه
الف. باید از موارد نادرست آن صرف نظر کرد. ب. متناقض آن هم این گونه خواهد بود.
ج. درستی عکس همیشه بر اساس محتواست. د. به این معنی است که آن محصوره عکس لازم‌الصدق دارد.
در رابطه‌ی تضاد در صورت کذب قضیه‌ی کلی، قضیه‌ی متضاد:
الف. در دو حالت کاذب است. ب. همیشه کاذب است. ج. هم می‌تواند صادق و هم کاذب باشد. د. صدق و کذب‌اش
مشخص نیست.

کدام یک از موارد زیر تصدیق است؟

الف. شهر بزرگ ب. او رفت. ج. تصورات معلوم د. کوه زیبا

تفاوت اصلی قضایای شرطی با قضایای حملی کدام است؟

الف. مشروط بودن حکم ب. استفاده از ادات شرط ج. مشروط بودن اجزای قضیه د. ترکیب قضیه از دو
جمله

کدام یک از قضایای زیر نمی‌تواند تضاد داشته باشد؟

الف. لا اله الا الله ب. هیچ جوهری نوع نیست. ج. هر اسبی حیوان است. د. سقراط فیلسوف است.

عکس مستوی (۰/۷۵)	تضاد (۰/۵)	تناقض (۰/۵)	اصل قضیه
			هیچ پرنده‌ای مهره دار نیست.

نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

انسان: حیوان ناطق

انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت

فردوس: به معنای باغ، بستان و بهشت

نوع استدلال زیر را مشخص کنید. ۰/۲۵

امروز قطار تأخیر داشته، پس احتمالاً خراب شده‌است.

علت عدم تکرار حد وسط در استدلال‌های زیر چیست؟ ۱

انگور شیرین است شیرین ورزشکار است پس انگور ورزشکار است.

یخ از آب است هر آبی مایع است پس یخ مایع است.

شکل قیاس‌های زیر را مشخص کنید. ۱

بعضی الف ب نیست هر ج ب است بعضی الف ج نیست

هر ب الف است بعضی ب ج نیست بعضی الف ج نیست

دلیل نامعتبر بودن قیاس‌های زیر را بیان کنید. ۱

هیچ اصفهانی اروپایی نیست هیچ اصفهانی آفریقایی نیست هیچ اروپایی آفریقایی نیست.

<p>هیچ اسبی گوشت خوار نیست بعضی پرندگان گوشت خوار هستند بعضی اسبها پرنده نیستند.</p> <p>دامنه‌ی مصادیق قضیه‌ی زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید؟ ۰/۵ هر جسمی سه بعدی است.</p> <p>نوع قیاس‌های استثنایی زیر را مشخص کنید و اعتبار یا عدم اعتبار آنها را بنویسید. ۱ هر کودکی یا دختر است یا پسر. پسر است. پس دختر نیست.</p> <p>اگر هنرمند از دولت بیفتد، غم نباشد. هنرمند از دولت نیفتاد. پس غم نباشد. (گلستان سعدی، حکایت ۶۳)</p> <p>نوع مغالطه‌های زیر را مشخص کنید. ۱ چند بار یک مطلب را برای شما بیان کنم. نمی‌توانم تمام عمر توضیح دهم. کریستیانو رونالدو از شامپو کلیبر استفاده می‌کند. پس: هرکس با استفاده از این شامپو مثل کریستیانو رونالدو می‌شود.</p> <p>نوع قضایای منفصل زیر را مشخص کنید؟ ۰/۵ ابن سینا یا پزشک است یا فیلسوف. این شخص یا کور است یا بینا. گروه خونی زهرا یا آ است یا ب. میان مفاهیم زیر چه رابطه‌ای برقرار است؟ (نسبت‌های چهارگانه). ۰/۵ خیابان / شهر مادر / کارمند</p>	
<p>۶ به هر سوال پاسخ کوتاه بدهید. در تعریف به عام و خاص از کدام یک از نسبت‌های چهارگانه بهره می‌بریم؟</p> <p>هدف کدام نوع استدلال درک حقیقت است؟، و در کدام استدلال در پی اقناع دیگران هستیم؟</p> <p>آیا نسبت گوینده با ما در پذیرش یک نظر موثر است؟</p> <p>شیوه‌های نقد استدلال تمثیلی را نام ببرید؟</p>	۲
<p>۷ به هر سوال پاسخ کامل بدهید. مغالطه‌ی مسموم کردن چاه را با ذکر مثال بیان کنید؟ ۱ تفاوت میان متفکر نقاد و غیر نقاد در چیست؟ ۰/۷۵</p>	۱/۷۵
صفحه‌ی ۳ از ۳	

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه/پسرانه
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۶

نام درس: منطق
 نام دبیر: آقای میرزازاده
 تاریخ امتحان: ۱۳/۰۳/۹۷
 ساعت امتحان: ۸ صبح/ عصر
 مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره
۱	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین فرمایید.</p> <p>الف. داشتن منطق منحصرأ برای فلسفه به کار می رود. غلط</p> <p>ب. در دلالت مطابقی بخشی از معنای لفظ، مورد نظر است. غلط</p> <p>ج. در هنگام طبقه بندی مفاهیم، وجوه افتراق (تفاوت) آن ها هم را با مفاهیم غیر مشابه مشخص می کنیم. صحیح</p> <p>د. ما در تعاریف همواره از مفاهیم کلی استفاده می کنیم. غلط</p> <p>ه. منظور از تمثیل در ادبیات همان تشبیه است. صحیح</p> <p>و. در رابطه ی تساوی، مصادیق دو مفهوم بر هم منطبق هستند. صحیح</p> <p>ز. تعریف کتاب به غذای روح واضح نیست. غلط. چون استعاره دارد.</p> <p>ح. کتاب من تصور جزئی است. غلط. کدام کتاب من؟</p>		۲
۲	<p>جاهای خالی را با عبارات مناسب تکمیل فرمایید.</p> <p>الف. در تداخل هنگامی که قضیه ی جزئی کاذب باشد، قضیه ی کلی آن حتماً کاذب است.</p> <p>ب. نه هیچ کدام و شاید هر دو، حاکی از شرطی منفصل مانعه الرفع (منفصل غیر مقابل جمع در کذب) است.</p> <p>ج. در اصطلاح عامیانه به مغالطه ی تله گذاری هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن می گویند.</p> <p>د. رابطه ی تعریف با مصادیق آن باید از نوع رابطه ی تساوی باشد. (نسب اربعه)</p> <p>ن. تعریف یک چیز با استفاده از خودش را تعریف دوری می گویند.</p> <p>و. وقتی قواعد عکس مستوی به درستی رعایت نشود، دچار مغالطه ی ابهام انعکاس می شویم.</p> <p>ه. از شایع ترین انواع خطاهای ذهنی مغالطه ی اشتراک لفظ است.</p>		۱/۷۵
۳	<p>عبارات سمت راست را به عبارات سمت چپ مرتبط فرمایید.</p> <p>الف. کلی و جزئی = کمیت</p> <p>ب. موجه و سالبه = کیفیت</p> <p>ج. دامنه ی مصادیق موضوع = سور</p> <p>د. موضوع جزئی = شخصیه</p>		۱
۴	<p>گزینه ی صحیح را انتخاب فرمایید. ج</p> <p>• هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست، نگاه الف. باید از موارد نادرست آن صرف نظر کرد. ب. متناقض آن هم این گونه خواهد بود.</p>		۱/۲۵

ج. درستی عکس همیشه بر اساس محتواست. د. به این معنی است که آن محصوره عکس لازم‌الصدق دارد.

* در رابطه‌ی تضاد در صورت کذب قضیه‌ی کلی، قضیه‌ی متضاد: د

الف. در دو حالت کاذب است. ب. همیشه کاذب است. ج. هم می‌تواند صادق و هم کاذب باشد. د. صدق و کذب اش مشخص نیست.

• کدام یک از موارد زیر تصدیق است؟ ب

الف. شهر بزرگ ب. او رفت. ج. تصورات معلوم د. کوه زیبا

• کدام یک از گزینه‌های زیر از اجزای قضایای شرطی نیست؟ د

الف. مقدم ب. تالی ج. ادات شرط د. سور

• کدام یک از قضایای زیر نمی‌تواند تضاد داشته باشد؟ د

الف. لا اله الا الله ب. هیچ جوهری نوع نیست. ج. هر اسبی حیوان است. د. سقراط فیلسوف است.

• جدول زیر را کامل کنید.

اصل قضیه	تناقض (۰/۵)	تضاد (۰/۵)	عکس مستوی (۰/۷۵)
هیچ پرنده‌ای مهره دار نیست.	برخی پرنده‌گان مهره‌دار هستند.	هر پرنده‌ای مهره‌دار است.	هیچ مهره‌داری پرنده نیست.

• نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

انسان: حیوان ناطق **تعریف تحلیلی** - مفاهیم عام و خاص

انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت **تعریف تحلیلی** - سلسله اوصاف و ویژگی‌ها

فردوس: به معنای باغ، بستان و بهشت **تعریف لغوی**

• نوع استدلال زیر را مشخص کنید. ۰/۲۵

امروز قطار تأخیر داشته، پس احتمالاً خراب شده‌است. **استقرایی**

• علت عدم تکرار حد وسط در استدلال‌های زیر چیست؟ ۱

انگور شیرین است شیرین ورزشکار است پس انگور ورزشکار است. **اشتراک لفظ**

یخ از آب است هر آبی مایع است پس یخ مایع است. **حد وسط به صورت یکسان تکرار نشده است.**

• شکل قیاس‌های زیر را مشخص کنید. ۱

بعضی الف ب نیست هر ج ب است بعضی الف ج نیست **شکل دوم**

هر ب الف است بعضی ب ج نیست بعضی الف ج نیست **شکل سوم**

• دلیل نامعتبر بودن قیاس‌های زیر را بیان کنید. ۱

هیچ اصفهانی اروپایی نیست هیچ اصفهانی آفریقایی نیست هیچ اروپایی آفریقایی نیست.

هر دو مقدمه سالبه‌اند. (عدم رعایت شرط یک)

هیچ اسبی گوشت‌خوار نیست بعضی پرنده‌گان گوشت‌خوار هستند بعضی اسب‌ها پرنده نیستند.

محمول در نتیجه مثبت است اما در مقدمه منفی است (عدم رعایت شرط دو)

۱۰/۲۵

	<ul style="list-style-type: none"> • دامنه‌ی مصادیق قضیه‌ی زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید؟ ۰/۵ • هر جسمی سه بعدی است. + - • نوع قیاس‌های استثنایی زیر را مشخص کنید و اعتبار یا عدم اعتبار آن‌ها را بنویسید. ۱ هر کودکی یا دختر است یا پسر. پسر است. پس دختر نیست. قیاس استثنایی انفصالی. معتبر اگر هنرمند از دولت بیفتد، غم نباشد. هنرمند از دولت نیفتاد. پس غم نباشد. (گلستان سعدی، حکایت ۶۳) قیاس استثنایی اتصالی. نامعتبر • نوع مغالطه‌های زیر را مشخص کنید. ۱ چند بار یک مطلب را برای شما بیان کنم. نمی‌توانم تمام عمر توضیح دهم. بزرگنمایی کریستیانو رونالدو از شامپو کلیبر استفاده می‌کند. پس: هرکس با استفاده از این شامپو مثل کریستیانو رونالدو می‌شود. ایهام انعکاس • نوع قضایای منفصل زیر را مشخص کنید؟ ۱/۵ ابن سینا یا پزشک است یا فیلسوف. مانعه الرفع این شخص یا کور است یا بینا. حقیقی گروه خونی زهرا یا آ است یا ب. مانعه الجمع • میان مفاهیم زیر چه رابطه‌ای برقرار است؟ (نسبت‌های چهارگانه). ۰/۵ خیابان / شهر تباین مادر / کارمند عموم و خصوص من وجه
۲	<p>۶ به هر سوال پاسخ کوتاه بدهید.</p> <ul style="list-style-type: none"> • در تعریف به عام و خاص از کدام یک از نسبت‌های چهارگانه بهره می‌بریم؟ عموم و خصوص مطلق • هدف کدام نوع استدلال درک حقیقت است؟ و در کدام استدلال در پی اقناع دیگران هستیم؟ برهان - خطابه • آیا نسبت گوینده با ما در پذیرش یک نظر موثر است؟ بلی • شیوه‌های نقد استدلال تمثیلی را نام ببرید؟ توجه به وجوه اختلاف، یافتن استدلال تمثیلی مخالف
۱/۷۵	<p>۷ به هر سوال پاسخ کامل بدهید.</p> <ul style="list-style-type: none"> • مغالطه‌ی مسموم کردن چاه را با ذکر مثال بیان کنید؟ ۱ در این روش فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل فقط ویژگی‌های ناشایست و نامناسب را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد. مثال: فقط یک بچه سیگار نمی‌کشد. • تفاوت میان متفکر نقاد و غیر نقاد در چیست؟ ۰/۷۵ جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سوالات درست و به‌جا است.
جمع بارم: ۲۰ نمره	